

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

**до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Змін до Порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин, Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 100-1/о «Протокол про проходження попереднього, періодичного та позачергового психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин № _____» та Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 100-2/о «Довідка про проходження попереднього, періодичного та позачергового психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин № _____»**

I. Визначення проблеми

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання – метою Порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин є встановлення організаційних засад визначення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я. Під час аналізу відстеження результативності наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 квітня 2022 року № 651 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 червня 2022 року за № 648/37984, яким затверджено Порядок, з'ясовано, що мета його прийняття не досягнута. Суб'єкти господарювання, які видають форму первинної облікової документації № 100-2/о «Довідка про проходження попереднього, періодичного та позачергового психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин №__» порушують Порядок. Ці порушення переважної більшості допускаються фізичними особами - підприємцями, які отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та юридичними особами приватної власності.

З огляду на вищевикладене прийняття проєкту наказу забезпечить удосконалення Порядку в частині вимог до надавачів медичних послуг та закладів охорони здоров'я, що здійснюють визначення стану психічного здоров'я та можливості виконання професійних обов'язків особою при здійсненні діяльності, що може становити безпосередню небезпеку для неї або оточуючих.

Причини виникнення проблеми

Міністерством охорони здоров'я України було затверджено наказ від 18 квітня 2022 року № 651 «Про затвердження Порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин» (далі – наказ). За час впровадження наказу були виявлені положення, які потребують удосконалення в частині вимог до

надавачів медичних послуг та закладів охорони здоров'я, що здійснюють визначення стану психічного здоров'я та можливості виконання професійних обов'язків особою при здійсненні діяльності, що може становити безпосередню небезпеку для неї або оточуючих, з метою упередження порушень Порядку.

Підтвердження важливості проблеми.

Порушення порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин, з одного боку становить загрозу допуску осіб з психічними розладами, що є протипоказами до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану психічного здоров'я. Це може спричинити потенційну небезпеку техногенних аварій та катастроф, підвищення травматизму та смертності при виконанні професійних обов'язків, становити загрозу суспільству, державі та людству в цілому.

З іншого боку, порушення Порядку в осіб без психічних розладів при визначенні питання допуску до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану психічного здоров'я, може призвести до нівелювання конституційних прав особи на працю, збільшення безробіття, інвалідності та фінансової скрути.

Відсутність чіткого алгоритму та відповідальності суб'єктів надання медичних послуг з видачею форми первинної облікової документації № 100-2/о «Довідка про проходження попереднього, періодичного та позачергового психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин №__» спричиняє явище фіктивного психіатричного огляду з видачею відповідної довідки деякими суб'єктами господарювання у цій сфері.

З огляду на викладене, прийняття проєкту наказу спрямовано на усунення зазначених проблем.

Основні групи (підгрупи), на які проблема чинить вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Держава	+	
Громадяни	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі, суб'єкти малого підприємництва		+

Регуляторні акти, які б могли розв'язати вказану проблему, відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є удосконалення процедури встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Не приймати проект наказу, таким чином проблема не вирішується.
Альтернатива 2	Прийняти проект наказу, що дасть змогу удосконалити процедуру встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я та посилити відповідальність надавачів медичних послуг та закладів охорони здоров'я за якість наданої медичної послуги.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні. Неприйняття проекту наказу призведе до подальших порушень Порядку встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я.	Фінансові витрати збільшені за рахунок компенсації можливих техногенних катастроф, аварій, випадків травматизму/смертності під час виконання професійних обов'язків особами при здійсненні діяльності, що може становити безпосередню небезпеку для них або оточуючих.

Альтернатива 2	Від реалізації проєкту наказу очікується удосконалення процедури встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я та посилення відповідальності надавачів медичних послуг та закладів охорони здоров'я за якість наданої медичної послуги.	Реалізація положень проєкту наказу не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.
----------------	--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні.	Фінансові витрати збільшені за рахунок компенсації можливих техногенних катастроф, аварій, випадків травматизму/смертності під час виконання професійних обов'язків особами при здійсненні діяльності, що може становити безпосередню небезпеку для них або оточуючих.
Альтернатива 2	Удосконалення процедури встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я, що призведе до усунення перешкод в реалізації конституційного права на працю та забезпечить безпеку	Витрати, зменшені за рахунок упередження можливих техногенних катастроф, аварій, випадків травматизму/смертності при виконання професійних обов'язків особами при здійсненні діяльності, що може становити безпосередню

	при виконання професійних обов'язків.	небезпеку для неї або оточуючих.
--	---------------------------------------	----------------------------------

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Назва показника	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць станом на 01.01.2024	-	1230	-	-	1230
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100	-	-	100

Інформація отримана з інформаційних ресурсів Національної служби здоров'я України.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Буде удосконалено алгоритм дій та посилено відповідальність суб'єктів надання відповідних послуг	60,00 грн

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	0
Альтернатива 2	73 800,00

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1 – цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).	Порядок встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я не буде удосконалено, громадяни та держава необґрунтовано несуть витрати і підпадають під загрози.
Альтернатива 2	3 – цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті.	Удосконалення Порядку встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я відповідає Закону України «Про психіатричну допомогу». Громадяни та держава не несуть необґрунтованих витрат, не підпадають під техногенні загрози, конституційні права забезпечені державою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2	<p>Держава: Від реалізації проєкту наказу очікується удосконалення законодавства у цій сфері суспільних відносин та приведення його до міжнародних стандартів.</p> <p>Громадяни Збереження реалізації права на працю, безпека праці</p> <p>Суб'єкти господарювання: буде встановлено чіткий алгоритм дій та відповідальність суб'єктів надання відповідних послуг.</p>	<p>Держава: зменшені</p> <p>Громадяни: зменшені.</p> <p>Суб'єкти господарювання: ознайомлення з вимогами Наказу - 30 хвилин робочого часу.</p> <p>Прогнозні витрати на 1-го с/г складатимуть – 60,00 грн. Для всіх с/г витрати у перший рік регулювання складатимуть – 73 800,00 грн.</p>	<p>Будуть удосконалені необхідні організаційні та правові засади встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я, при цьому витрати громадян та держави будуть зменшені.</p>
Альтернатива 1	<p>Держава: Неприйняття наказу призведе до подальших порушень Порядку встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби)</p>	<p>Держава: збільшені</p> <p>Громадяни: збільшені</p> <p>Суб'єкти господарювання: не змінюються порівняно з існуючим регулюванням</p>	<p>Неприйняття наказу призведе до подальшого порушення Порядку встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими</p>

	<p>з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я, держава та її громадяни необґрунтовано несуть витрати і підпадають під загрози</p> <p>Громадяни: зберігаються загрози порушення конституційних прав на працю і забезпечення безпеки професійних обов'язків при виконанні окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану психічного здоров'я</p> <p>Суб'єкти господарювання: Не буде встановлено чіткий алгоритм дій та відповідальність суб'єктів надання відповідних послуг</p>		<p>вимогами до стану її психічного здоров'я, ускладнить для громадян реалізацію права на працю, при цьому витрати та загрози будуть необґрунтовано збільшені.</p>
--	---	--	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Порушує Закон України «Про психіатричну допомогу». Закріплює	Негативно впливає на позиції України у міжнародних рейтингах

	надмірний фінансовий тягар на громадян та державу, становить різні види техногенних загроз та ризиків для життя та здоров'я населення України.	щодо виконання взятих на себе зобов'язань щодо сприяти зайнятості населення.
Альтернатива 2	Удосконалення процедури встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я, що призведе до усування перешкод в реалізації конституційного права на працю	Позитивно впливає на позиції України у міжнародних рейтингах щодо виконання взятих на себе зобов'язань щодо сприяти зайнятості населення.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Прийняття проекту наказу дасть змогу удосконалити процедуру встановлення придатності особи до виконання окремих видів діяльності (робіт, професій, служби) з особливими вимогами до стану її психічного здоров'я, що призведе до усування перешкод в реалізації конституційного права на працю та забезпечить виконання Закону України «Про психіатричну допомогу».

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта – здійснити такі організаційні заходи, як забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом оприлюднення його в засобах масової інформації, мережі Інтернет.

Суб'єктам господарювання (надавачам психіатричної допомоги) необхідно:

Здійснити заходи щодо укладання договорів з НСЗУ за відповідними пакетами медичних послуг; забезпечити підключення до електронних систем охорони здоров'я; здійснити оформлення затверджених форм облікової документації кваліфікованим або уніфікованим електронним підписом.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Обов'язкові витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування не передбачено.

Здійснено розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для суб'єктів середнього підприємництва за формою, згідно з Додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308 (додається).

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на які проблема справляє вплив – 0 %, тому розрахунок витрат для цих суб'єктів господарювання (М-Тест) не здійснювався.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта – постійний, з метою встановлення прогнозованості нормативно-правового регулювання та сталості закріплення норм у сфері охорони психічного здоров'я.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – надходження не передбачаються.
2. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта – 1230.
3. Рівень поінформованості суб'єктів із основними положеннями проекту регуляторного акта – середній, оскільки наказ розміщений на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України (<http://www.moz.gov.ua>).

Після прийняття регуляторного акта він буде опублікований у засобах масової інформації та розміщений на Урядовому порталі.

4. Розмір коштів, які витрачаються суб'єктами господарювання – для одного – 60,00 грн, для всіх – 73 800,00 грн.

5. Загальний розмір часу, який витрачається суб'єктами господарювання для ознайомлення з вимогами регулювання - 30 хвилин.

6. Показники, за якими буде здійснюватися відстеження результативності:

Кількість суб'єктів господарювання, які проводять попередні, періодичні та позачергові психіатричні огляди, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин, осіб, які виконують окремі види діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи або оточуючих.

Кількість проведених попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин, осіб, які виконують окремі види діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи або оточуючих.

Кількість осіб, які звернулись до суб'єктів господарювання для проходження попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин, осіб, які виконують окремі види діяльності (робіт, професій, служби), що можуть становити безпосередню небезпеку для особи або оточуючих.

Кількість скарг/звернень суб'єктів господарювання, пов'язаних із дією регуляторного акта.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься Міністерством охорони здоров'я України відповідно до Методики відстеження результативності регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта».

Базове відстеження цього регуляторного акта буде здійснюватися через один рік після набрання чинності даним регуляторним актом.

Повторне відстеження буде проводитись через два роки з дня набрання зазначеного акта шляхом аналізу статистичних даних порівняно з базовим відстеженням.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Базове, повторне та періодичне відстеження здійснюватиметься на основі показників і даних, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Цільові групи, які будуть залучатись для проведення відстеження – суб'єкти господарювання.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«___» _____ 2024 року